

Lokalbrukaranvisning

Miljö

Vistelsemiljö

I ett nybyggt och nyrenoverat hus tar det en viss tid innan full fuktbalans uppnåtts. Detta innebär normalt inga problem. Några tips för att inte hindra den fuktavgivning som sker under första perioden.

- Håll ca 20 grader inomhus i alla utrymmen
- Vidtag inga åtgärder som minskar ventilationen.
- Sätt köksfläkten på max vid matlagning
- Ingen ytterligare målning på ytterväggar.
- Ställ ej skåp eller större möbler direkt mot källaryttervägg och ytterväggar av betong/murade väggar – lämna 5 – 10 cm fritt.
- Efter duschning eller bad. Ha duschdraperi eller skärmdörr frändragen för att ge möjlighet till god luftcirkulation i utrymmet.

Energiushållning

- Vid vädring öppna korsdrag. Det ger ett snabbt luftbyte utan att väggar inredningar osv. kyls ner.
- Att sova med öppet fönster. Radiatorer är försedda med termostater som är självreglerande. De har som regel ett temperaturområde på 5 – 22 grader och kan vara graderade i temperaturskala eller nummerskala 1 – 5. Uppnås inte den inställda temperaturen kallar termostaten på mer värme. Justera därför ner termostaten när fönstret står öppet över natten för att hushålla med energin.

Upphängning

Två huvudsakliga konstruktionslösningar för väggar och tak nyttjas. Hålrumskonstruktioner bestående av ett regelverk och skivor, ofta gipsskivor i ett eller flera lager beroende på ljud- och brandkrav. Massiva konstruktioner av gjuten betong gäller endast golv. Väggar i källare är murade med lättbetong. Inom samma lägenhet/lokal har tak/väggar normalt avskiljande funktion. Mellan olika lägenheter och lokaler har de vanligtvis också en brand- och ljudisolerande funktion. Även små håltagningar i dessa väggar påverkar ljud-/brandfunktionerna starkt negativt.

Beroende på upplåtelseform av lokal/bostad gäller det att stämma av med fastighetsägare/förvaltare vem som ansvarar för återställande av håltagning och hur det kostnadsregleras vid avflyttning.

För upphängning och borrar i yttervägg så rekommenderas att man letar upp regler i väggen som sitter vågrät på C/C 300 mm och max borrhjup 50 mm för ej punktera tätskiktet i vägg (plast)

För upphängning på vägg badrum så rekommenderas att inte borra igenom kaklet för punkterar man tätskiktet, uppbyggnad av vägg badrum är 13mm kakel 13 mm gips 18 mm plywood max borrhjup är 40 mm för ej skruva i vatten / el /vent rör.

För upphängning i tak gäller samma som upphängning i yttervägg.

Övriga inneväggar är träregel C/C 450 mm gips.

Observera att vara försiktig med borrar eller skruvning vägg utanför badrum som man inte skruvar i EL /vatten, ventilationsrör

Hålrumskonstruktioner.

För lätta föremål finns specialkrokar s.k. X - krokar med 1 – 3 spik beroende på föremålets tyngd. Denna typ av infästningar ger knappast några synliga märken när de avlägsnas.

För att kunna ta upp krafter både längs med och tvärs skruven kan plastplugg nyttjas. Även här gäller det för lätta föremål. Pluggen fungerar genom att skruven pressar plast-materialet mot kanterna. Det är nogra att man borrar med rätt storlek på borret och använder skruvstorlek anpassad till pluggen

Det finns även självborrande lättmetallinfästningar. Det är en kraftig gängad skruv avsedd för gipsskivor. Infästningen har hål för en skruv. Även här tas krafter upp både längs och tvärs skruven

Till infästningar med något större belastningar finns plastplugg med vingar som fälls ut på insidan av skivmaterialet till väggen. Även här är det nogra att man borrar med god passning.

Motsvarande plugg finns i lättmetallutförande. Dessa ger som regel en något säkrare infästning. För att ge god säkerhet i infästning bör ett särskilt verktyg användas som fäller ut vingarna på insidan skivmaterialet utan att fresta på borrhålskanten.

För lite tyngre infästningar gäller att lokalisera och utnyttja reglarna i väggkonstruktionen. Två huvudtyper av regler nyttjas. Träreglar och tunnplåtsreglar. I träreglar nyttjas vanlig träskruv, plåtskruv i stålreglar alternativt pluggmed vingar som fälls ut som ovan.

Vid nyttjandet av plugg med vingar gäller det att konstatera skiktjockleken på skivmaterialet för att få plugg som är anpassad för detta.

Plugg är lätta att demontera. Efterlagning av hål kan göras med spackelmassa. Plugg av metall med vingar kan först behöva borraras sönder, varefter resterna skjuts in i mellanutrymmet.

Generellt

- Se på anvisningarna till pluggförpackningarna vilka belastningar de tål, vilka borrh- och skruvdimensioner som är lämpliga.
- Dessutom gäller att vara försiktig och observant för ledningar som är inbyggda.
- Badrum och andra våtutrymmen är försedda med särskilt fuktskydd, vid håltagning punkteras detta.
- Vid tunga saker som skall monteras ta hjälp av fackkunnig och som vid all tveksamhet kontakta fastighetsförvaltaren.

Rengöring

- För detta projekt har upprättats särskild anvisning avseende målningsbehandlade ytor – se i första hand dessa.
- För detta projekt har upprättats särskild anvisning avseende ytskikt på golv – se i första hand dessa.

Målningsbehandlade ytor

Anvisningar gäller för konventionella målningsmetoder. Vid ytbehandling med äldre metoder med färger som kritar, pigment i drickalösningar, temperabehandlingar etc. Gäller särskilda rengöringsmetoder.

Vid all tveksamhet, prova på en avgränsad yta på undanskymd plats.

Tak

Tak är normalt målade/behandlade med lågt glansvärde i färgen. Matta ytor är känsliga för tvättning och mekanisk åverkan. Mindre missfärgningar kan man försiktigt avlägsna med vitt radergummi eller knådgummi (konstnärsmaterial). En relativt vanlig behandling av tak grängning. Det ger en grov struktur, rengöring av dessa tak skall begränsas till dammsugning med mjuk och ren borste.

I kök och våtrum förekommer att tak är målade med högt glansvärde för att ge bättre smutsavvisade effekt. Dessa tak tål normalt rengöring motsvarande väggar nedan.

Väggar

Väggar är normalt målade med ett högre glansvärde. Ett allrengöring medel och vatten räcker långt. Torka med fuktad och väl urvriden trasa. Tillse att rengöringsmedlet inte innehåller slipmedel.

Väggar med dekorationsmålning kan vara känsliga för våttorkning. Före avtorkning på större ytor prova på en mindre undanskymd yta.

Ytskikt på golv

Parkett & klinker

Hårda golvytor kan våt torkas på motsvarande sätt som väggar. Se till att ytorna är dammsugande eller avsopade så att det finns grus som kan slipa ytan.

Grovrengöring i våtrum

Kalkavlagringar, tvålrester avlägsnas med ett surt rengöringsmedel. *Observera sura rengöringsmedel är alltid aggressiva.* Keramiska material, naturstensmaterial och fogar påverkas fort av sura rengöringsmedel. Torka med väl urvriden trasa. Efterskölj noga.

Generellt

Dosera alltid efter anvisningarna för rengöringsmedlet. Överdoserar ger inte bättre resultat, det ökar bara miljöbelastningen och förkortar bara tiden för behovet av underhållsåtgärder på ytskikten.